

FRANZEFOSS GJENVINNING AS AVD EIDE
Postboks 53
1309 Rud

Oslo, 09.10.2024

Deres ref.:
Odd Willy Sakshaug

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/114
2024.0072.miljodir

Saksbehandler:
Per Antonsen

Rapport etter tilsyn 16. - 17. september 2024

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos FRANZEFOSS GJENVINNING AS AVD EIDE (virksomhetsnummer: 980888525).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten har hatt flere brudd på utslippstillatelsen til luft i 2024
- Avvik 2: Virksomheten har hatt flere overskridelser av grenseverdiene for utslipp til vann i 2024

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Vi ser alvorlig på avvik 1 og 2.

FRANZEFOSS GJENVINNING AS AVD EIDE må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 2. desember 2024.

Dere må betale gebyr

FRANZEOFSS GJENVINNING AS AVD EIDE må betale et gebyr på 151 300 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Per Antonsen. Merk svaret med saksnummer 2022/114 og tilsynsnummer 2024.0072.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten har hatt flere brudd på utslippstillatelsen til luft i 2024

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7
- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven vilkår om utslipp til luft, utslippsbegrensninger
- avfallsforskriften § 10-23

Beskrivelse av krav

I henhold til internkontrollforskriften skal virksomheten iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

I tillatelsen, pkt. 4.1.2 Utslipp fra punktkilder forbrenning av spillolje, tabell 4.1 er det gitt grenseverdier for utslipp til luft med krav om målinger jamfør avfallsforskriften § 10-23.

Tabell 4.1: Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger jf. pkt. 11.2.

Utslippskomponent	Utslippsgrenser mg/Nm ³			Målefrekvens	Gjelder fra	
	24 timers middel	Halvtimesmiddel				6-8 timer ^[3]
		100 % ^[1]	97 % ^[2]			
Totalt støv	10	30	10	Kontinuerlig	1.10.2013	
TOC	10	20	10	Kontinuerlig	1.10.2013	
HCl	10	60	10	Kontinuerlig ^[4]	1.10.2013	
HF	1	4	2	Kontinuerlig ^[4]	1.10.2013	
SO ₂	50	200	50	Kontinuerlig ^[4]	1.10.2013	
NO og NO ₂ (uttrykt som NO ₂)	250 ^[5]	400	200	Kontinuerlig	1.10.2013	
Cd+Tl				Totalt 0,05	2 ganger pr. år ^[6]	
Hg				0,03	2 ganger pr. år ^[6]	
Sb + As + Pb + Cr + Co + Cu + Mn + Ni + V				0,5	2 ganger pr. år ^[6]	
Dioksiner (ng/Nm ³)				0,1	2 ganger pr. år ^[6]	

^[1] Utslippsgrense som 100 % av målingene må overholde

^[2] Utslippsgrense som minst 97 % av målingene må overholde over en løpende ettårsperiode (som et alternativ til å overholde 100 %-grensen).

^[3] Måleperiodens varighet skal være mellom 6 og 8 timer

^[4] Miljødirektoratet kan gjøre unntak fra krav om kontinuerlige målinger dersom det kan dokumenteres at utslippet av komponenten ikke kan overskride utslippsgrensen.

^[5] Gjelder fra 9.5.2019.

^[6] Minst én måling hver sjette måned av tungmetaller og dioksiner.

Middelverdier for CO:

- 50 mg/Nm³ som døgnmiddelverdi
- 100 mg/Nm³ som halvtimesmiddelverdi^[1], 150 mg/Nm³ som timinuttersmiddelverdi^[2]

^[1] Utslippsgrense som 100 % av målingene må overholde

^[2] Utslippsgrense som minst 95 % av målingene, beregnet som timinuttersmiddelverdier, må overholde over en løpende 24-timersperiode (som et alternativ til å overholde 100 %-grensen).

Resultatene av utslippsmålingene skal standardiseres til 3 % oksygen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har installert kontinuerlige målere som måler HF, SO₂, NO_x, HCl, støv, TOC og CO. I 2024 har virksomheten hatt overskridelser av kravene til halvtimesmiddel og enkelte 24 timers middel for flere av de regulerte parameterne. Vi påpeker følgende:

- Virksomheten har hatt overskridelser av støv til luft i januar og juli.
- Virksomheten har registrert overskridelser på utslipp av Totalt Organisk Karbon (TOC) i alle månedene fra januar til august.
- Målingene av karbonmonoksid (CO) viste overskridelser i januar, februar, mai, juni, juli og august.

Overskridelsene er beskrevet i virksomhetens samleavvik for hver måned i 2024. Disse viser en kort beskrivelse av hvilke overskridelser som har skjedd i løpet av de respektive månedene. Det er imidlertid varierende grad av informasjon utover dette. I enkelte måneder er det belyst årsaker, tiltak og enkle konsekvensvurderinger, mens det i andre måneder ikke er opplyst noe utover beskrivelse av overskridelsen.

For månedene med få eller ingen opplysninger, er det derimot utarbeidet et dokument med gjennomførte tiltak i forbindelse med overskridelser av utslippsgrenser til luft. Dokumentet belyser blant annet rengjøring av oljetanker, tilførselsrør og pumper, utskifting av filtre, pakninger og pumper, og tredjepartskontroll.

Tiltakene er knyttet til utslippene for 2024, men er ikke belyst i avviksregistreringen. Virksomheten opplyser at disse tiltakene vil senke utslippene til luft i vesentlig grad. De kontinuerlige målerne viste ikke overskridelser under tilsynet.

Miljødirektoratet anser avviket som alvorlig.

Avvik 2: Virksomheten har hatt flere overskridelser av grenseverdiene for utslipp til vann i 2024

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven vilkår om utslipp til vann, utslippsbegrensninger
- internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7

Beskrivelse av krav

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7 stiller krav om at virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Virksomheten har i tillatelsen bl.a. krav til å overholde utslippsgrenseverdier for komponenter gjeldende fra 2022, i henhold til BAT-konklusjonene i Waste Treatment (WT) BREF. Kravene er gjengitt i tabell 3.1:

Tabell 3.1: Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger jf. pkt. 11.2.

Kilde	Komponent	Utslippsgrenser		Gjelder fra
		Korttidsgrense Konsentrasjon (mg/l) (døgnmiddel)	Langtidsgrense Maksimalt årlig utslipp (kg/år) (kalenderår)	
Kjemisk/ biologisk reanseanlegg	TOC (totalt organisk karbon)	1000	73 000	1.10.2013- 9.8.2022
	TOC (totalt organisk karbon)	1000 ^{[1][2]}	55 000	10.8.2022
	Suspendert stoff (total)	60 ^[1]	-	10.8.2022
	Olje	20	1100	1.10.2013- 9.8.2022
	HOI (hydrokarbon- oljeindeks)	10 ^[1]	200	10.8.2022
	Nitrogen (total)	60 ^[1]	-	10.8.2022
	Fosfor (total)	3 ^[1]	-	10.8.2022
	Fenol-indeks	0,05 ^[1]	-	10.8.2022
	CN ⁻ (fritt cyanid)	0,02 ^[1]	-	10.8.2022
	AOX (adsorberbare organiske halogener)	1 ^[1]	-	10.8.2022
	Arsen	0,01 ^[1]	0,5	10.8.2022
	Kadmium	0,001 ^[1]	0,05	d.d
	Krom (treverdig)	0,05	2,5	d.d-9.8.2022
	Krom	0,05 ^[1]	2,5	10.8.2022
	Krom (seksverdig)	0,01 ^[1]	1	10.8.2022
	Kobber	0,05 ^[1]	2,5	d.d
	Bly	0,02 ^[1]	1	d.d
	Nikkel	0,3 ^[1]	10	d.d
	Kvikksølv	0,001 ^[1]	0,05	d.d
	Sink	0,2 ^[1]	5	10.8.2022
Sum PFAS ^[3]	0,004	0,150	11.3.2016	
pH	6-9	-	1.10.2013	

^[1] Grenseverdiene gjelder ikke ved opp- og nedkjøring, lekkasjer, funksjonsfeil på anlegget, plutselig driftsstans eller ved nedleggelse av virksomheten, forutsatt at pliktene til å redusere forurensning så langt som mulig (pkt. 2.3), forebyggende vedlikehold (pkt. 2.5) og tiltakspunkt (pkt. 2.6) er overholdt.

^[2] Bedriften må til enhver tid ha dokumentasjon på at renseseffekten er $\geq 95\%$ som et gjennomsnittlig flytende årsmiddel, og at innkommende avfall har TOC > 2 g/l som et daglig gjennomsnitt og en høy andel vanskelig nedbrytbare organiske forbindelser, jf. BAT 20 tabell 6.1 fotnote 3.

^[3] Gjelder forbindelsene PFOS, PFOA, 8:2 FTOH, 6:2 FTS, PFNA (C9-PFCA), PFDA (10-PFCA), PFUnA (11-PFCA), PFDaA (12-PFCA), PFTra (13-PFCA), PFTeA (14-PFCA), PFHxS, N-EtFOSA, N-Me FOSA, N-EtFOSE og N-Me FOSE.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten tar prøver og analyserer utslipp til sjø ukentlig. Analysene avdekker brudd på korttidsgrensene i tillatelsen på følgende komponenter i 2024:

- Suspendert stoff: Avvik ved 9 målinger
- Totalt nitrogen: Avvik ved 13 målinger
- Fritt cyanid: Avvik ved 4 målinger
- AOX: Avvik ved 1 måling

Virksomheten er i gang med et prosjekt for å installere forbedret renseteknologi. Virksomheten er pålagt å levere tiltaksplan for avbøtende tiltak med frist 15.10.2024.

Virksomheten kunne ikke vise til skriftlige vurderinger av hvordan enkelte komponenter til vann varierer. Under tilsynet opplyste virksomheten at de i 2023 byttet ut fluorholdig brannskum med ikke-fluorholdig brannskum. Ifølge egenkontrollrapporten hadde virksomheten overskridelser av utslipp av PFAS i 2023. Under tilsynet kom det frem av målinger for 2024 at de ikke har hatt overskridelser av denne komponenten for inneværende år. De kunne imidlertid ikke vise til vurderinger av hvordan brannskummet har påvirket PFAS-resultatene for utslipp til vann i året

etter sist bruk.

Miljødirektoratet anser avviket som alvorlig.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at FRANZEFOSS GJENVINNING AS AVD EIDE må betale et gebyr på 151300 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 4 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 7. september 2024 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av FRANZEFOSS GJENVINNING AS AVD EIDE sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Per Antonsen
- Ingrid Gisnås Vardeberg
- Linda Nordstrøm (saksbehandler)

Kontaktperson hos FRANZEFOSS GJENVINNING AS AVD EIDE

- Odd Willy Sakshaug

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende FRANZEOFSS GJENVINNING AS AVD EIDE ble kontrollert under tilsynet:

- Franzefoss Gjenvinning, Eide, Øygarden

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Produsentansvar avfall
- Utslipp til vann
- Måleprogram
- Utslipp til luft
- Behandling av farlig avfall
- Deponi
- Grunnforurensning og sediment
- Forbrenning av avfall

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Måleprogram for Franzefoss Gjenvinning avd. Eide
- Måleprogram for Franzefoss Gjenvinning avd. Eide, deponi
- Analyseresultater fra utslipp til vann i 2024
- Utskrifter fra Landax vedrørende overskridelser til luft og vann.
- Vedlegg til avvikene med oppstilling av utslippsoverskridelser røykgass

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Unormale driftsforhold

Under unormale driftsforhold har operatør i virksomhetens kontrollrom mulighet til å definere det aktuelle tidsrommet med åtte forhold/årsaker som betegnes som unormal drift. Disse er:

1. Funksjonssvikt i oljebrenner
2. Funksjonssvikt i røykgassfilter eller bikarbonatfilter
3. Funksjonssvikt i hetoljesystem
4. Funksjonssvikt i oljetilførsel
5. Svikt grunnet strømbortfall
6. Feil i måleverdier grunnet luftnedslag i pipe v/ kraftig vind
7. Vedlikeholdsstopp inklusive opp- og nedkjøring
8. Service på måleutstyr/testing eller feil på måleutstyr

De interne rapporteringene som gjøres angående unormal drift kan med dagens løsning ikke hentes ut av operatørsystemet, og virksomheten har derfor ikke hentet ut opplysninger om unormal drift. Franzefoss Eide har derfor så langt rapportert alle overskridelser som ulovlige utslipp, uten å hensynta unormal drift.

Virksomheten har etterspurt en forbedring av operatørsystemet som tillater de å hente ut opplysninger om unormal drift, så de lettere kan skille på overskridelser under normale og unormale driftsforhold (jmf avfallsforskriften § 10-29). Når denne forbedringen kommer på plass kan det gjøre at de rapporterte ulovlige utslippene går ned.

Tiltaksplan og nytt renseanlegg:

Franzefoss Eide ble i brev av 5. august 2024 pålagt av Miljødirektoratet å utarbeide en tiltaksplan for utslippsreduksjoner. Frist for oversendelse av tiltaksplanen er 15. oktober 2024. Under tilsynet informerte virksomheten at denne tiltaksplanen er under utarbeidelse, og at den vil vise til en rekke gjennomførte og planlagte utbedringer for anlegget og driften. Blant annet vil tiltaksplanen beskrive utvidelse av renseanlegget med nye innretninger som skal redusere utslipp til sjø.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Henning Gøhtesen
seksjonsleder

Per Antonsen
tilsynsleder